

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

טיפול אסור - תקיפה מינית במהלך טיפול רפואי

עבירות מין נחשבות לעבירות פליליות חמורות ובפרט כשהן מבוצעות במסגרת טיפול רפואי. החוק קובע כי גם במידה והמטופל לא סירב במפורש, יש בעצם ניצול יחסי התלות בכדי להביא לכך שההתייחסות או המעשה המיניים ייחשבו לאסורים. עו"ד אסף דוק מסביר מה דינו של רופא שניצל את מעמדו והטריד או תקף מינית את מטופליו.

הקו הדק בין טיפול רפואי להטרדה ותקיפה מינית

פרשה שנחשפה לאחרונה בתקשורת מתארת כיצד שלושה רופאים בכירים מהצפון, הועמדו לדין משמעתי, עקב תלונות מצד מטופלות על שביצעו בהן עבירות מין תוך כדי בדיקות רפואיות. הדבר עלול להוביל להרמת גבה: כיצד רופא שסרח וניצל את מעמדו כדי להטריד מינית, עומד אך ורק לדין משמעתי ולא בפני משפט פלילי?

מעשים מיניים מצד מטפל כלפי מטופל ייחשבו לא אחת כניצול של יחסי תלות. על אף חומרת העבירות של ניצול יחסי תלות, אין זה פשוט להרשיע בעבירות אלו, במיוחד עקב הקושי של המטופלים להוכיח שהתקיים ניצול מיני, וגם בגלל החשש מלהאשים האשמת שווא את הרופאים.

דוגמה נוספת לכך, ניתן לראות בסיפורו של גניקולוג ומטפל מיני מפורסם, שהואשם בעבירת מין בזמן טיפול במטופלת תוך שהוא עושה שימוש במכשיר חודרני כדי לבצע את זממו. המטפל טען שהשימוש במכשיר הינו נפוץ ומקובל בארץ ובעולם עבור הבעיה בגללה פנתה אליו המטופלת, ובמשך עשרים שנות קריירה מעולם לא הוגשה נגדו תלונה דומה על ידי אף מטופלת. כמו כן, גם אם מוגש כתב אישום, עשויים לזכות את הנאשם מחמת הספק הסביר, בשל הקושי בראיות ובהוכחת המעשים המיניים האסורים.

כך לדוגמה, בתיק פלילי 42383-09-12 - הוגש נגד רופא משפחה במקצועו כתב אישום בגין מעשים מגונים בנערה בת 13. לטענת התביעה, הרופא ביצע בנערה במהלך בדיקה רפואית שערך לה, מעשים מגונים לשם סיפוק וגירוי מיני, במרפאתו בתל ציון.

דובר היה על נאשם שעבד כרופא משפחה במהלך ה-15 שנים האחרונות בקופת חולים מאוחדת. בתחילת חודש ספטמבר בשנת 2012, הגיעה למרפאתו נערה בת 13 מהמגזר החרדי עקב כאבים באוזניה. היא הגיעה למרפאתו בתל ציון לבדה ללא הוריה. כשהגיעה תורה, היא נכנסה לחדרו, בו הנאשם שהה לבדו. המתלוננת מסרה בפניו את סיבת הגעתה ולאחר ששאל אותה מספר שאלות הוא הורה לה לעלות על מיטת הטיפולים. הנאשם בדק תחילה את אוזניה, בהמשך את גרונו ולאחר מכן ביקש שתסתובב. בשלב זה הנאשם הרים את חולצתה ונגע בשדיה כשהוא מורה לה לנשום נשימות עמוקות ולהשתעל. הוא הורה לה לשכב על הגב תוך טענה שעליו להמשיך לבדוק אותה. הנאשם הכניס את ידיו באותו השלב מתחת לחצאית שלבשה, וכן מתחת לתחתוניה ונגע באיבר מינה. הוא ליטף את איבר מינה באצבעו ושאל אותה אם כיף לה. מתוך מבוכה היא ענתה באופן חיובי. המתלונן טען בפניה כי מגיעים לקופת החולים גם בשביל לכיף תוך שהוא ממשיך לשפשף את איבר מינה, באטיות ובהמשך במהירות גוברת. כמו כן, אמר הנאשם למתלוננת כי היא יכולה לבוא בשנית, אך ללא אימה, ואסר עליה לספר לה או לאנשים אחרים את שאירע. הוא הורה לה להתלבש בטענה כי אנשים נוספים מחכים בחוץ וחזר לעבודתו. הוא התקשר לאמה ועדכן אותה בנוגע לתרופה שרשם לבתה. המאשימה טוענת כי במעשים אלו הנאשם ביצע בקטינה שטרם מלאו לה 16 שנים מעשים מגונים לשם סיפוק וגירוי מיני, שלא בהסכמתה החופשית או בהסכמה שהושגה במרמה.

הנאשם הודה כי במסגרת הבדיקה, נגע בבטנה של המתלוננת אך לא באיבר מינה. הוא הכחיש שהפשיט את בגדיה אלא רק משך אותם מעלה כדי שיוכל לערוך את הבדיקה הרפואית. כמו כן, למטיב זכרותו הוא לא השתמש במילה "כיף" וגם אם כן, הדבר נעשה

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

בכדי שתהייה אווירה נינוחה יותר במהלך הבדיקה. הנאשם הכחיש כי שפשף או נגע באיבר מינה או כי אמר לה שלא תספר לאימה על הבדיקה. כמו כן, הנאשם טען שאמר לה כי הוא מעוניין שתגיע אליו בשנית לצורך מעקב. עוד אמר כי המתלוננת הייתה חייכנית ורגועה ודלת חדרו לא הייתה סגורה כי קליינטים רבים המתינו בחוץ.

לטענת התביעה, עדותה של המתלוננת הייתה מפורטת, אמינה, כנה וקוהרנטית וכי אין שום סיבה שנערה בת 13 מהמגזר החרדי תחליט להעליל עלילות על הנאשם שלא היה לה עמו קשר קודם או סכסוך כלשהו. כמו כן, מעמד העדות היה עבור המתלוננת טראומטי וכי אין זה מתקבל על הדעת כי ילדה חרדית תבחר מרצון להיכנס למצב כזה, שכן היא עשויה להפסיד מבחינה קהילתית וחברתית אם תחשוף שהייתה קרבת לתקיפה מינית. כמו כן, את הסיפור היא לא סיפרה למורתה מיוזמתה, דבר ממנו ניתן ללמוד כי היא אינה הייתה מעוניינת להפיץ את המאורע. בנוסף, חוקרת הילדים מצאה את עדותה מהימנה בהתאם למדדים מקצועיים והתרשמותה האישית. הנאשם מנגד, טען כי המתלוננת העלילה עליו עלילה בכדי להתחמק מעבודות הבית. לטענת המאשימה יש לדחות זאת על הסף שכן מדובר בניסיונו למצוא מניע אחר לתלונה. כמו כן, לאחר האירוע מצבה הנפשי של המתלוננת הידרדר, היא חזרה למצוץ את אצבעה, דבר שהייתה נוהגת לעשות כשהייתה בת 6 אך חדלה מכך וכן, אביה העיד כי כשהגיעה הביתה לאחר הבדיקה היא הייתה מבוהלת וחיוורת.

מנגד, הנאשם טען כי לא נגבו עדויות מהאישה שהמתינה במרפאה ביחד עם המתלוננת ולא את שכנתה שיכלה להעיד מה היה מצבה הנפשי בסמוך האירוע. נטען כי ככל הנראה המתלוננת בדתה את הסיפור בשל הרצון בתשומת לב או בשל העובדה כי במהלך בדיקה שגרתית נגע בה הנאשם במקום אינטימי ועל כן היא נבהלה. כמו כן, ישנן סתירות בין גרסת אמה לגרסת המתלוננת - האם העידה לפי גרסת בתה, כי הנאשם הכניס את אצבעו לאיבר מינה אך בעדותה הכחישה המתלוננת זאת. הנוכחים בבדיקה היו הנאשם והמתלוננת והם היחידים שיכולים לספר את שאירע. הנאשם טוען כי הבדיקה הייתה רפואית בלבד וכי במסגרתה נגע בחלקה התחתונה של בטנה ולא באיבר מינה. גרסתו לאירוע הייתה מהימנה והוא שמר עליה באופן עקבי ושלו וזאת למרות שחוקר המשטרה פגע והעליב אותו. גרסתו האמינה עוררה ספק בתיק ולכן הוחלט לזכותו מחמת הספק.

ניצול יחסי תלות בין מטפל למטופל

על פי חוק זכויות החולה, המעגן את זכויות החולים אל מול המטפלים, יחסי מטפל ומטופל נחשבים כיחסים שאינם שווי כוחות. שכן, בזמן טיפול רפואי, המטופל מצוי במצב פגיע וחשוף, לעומת המטפל שלו הכוח וההשפעה על המטופל. במקרים מסוימים, המטופל לא יכול כלל להתנגד להשפעה שמפעיל המטפל על התנהגות המטופל.

בשנת 2010 הוכנס תיקון לסעיף 6(ב) לחוק הטרדה מינית, לפיו על רופא נאסר להציע הצעות מיניות או להתייחס למטופל באופן מיני כזה או אחר, במסגרת של טיפול בריאותי, נפשי, רפואי או פרה-רפואי, גם במצב בו המטופל לא הראה את סירובו להצעות או להתייחסויות כאלו. החוק מודע לכך שבזמן שמתקיימת בדיקה פיזית או לחלופין כל טיפול רפואי, המטופל עלול להיות מצוי במצב של תלות במטפל. לכן, במידה והמטפל מנצל את תלות זאת, אי סירובו של המטופל אינו רלוונטי: הדבר ייחשב כהטרדה מינית. בכך, כל אמירה או נגיעה מינית שאינה הכרחית לטיפול תחשב כהטרדה מינית, בגינה ניתן להיענש בתקופת מאסר של עד ארבע שנים.

הרופא המטפל עלול לבצע במטופל מעשים מגונים לשם סיפוק, גירוי או ביזוי מיני במהלך הבדיקה הרפואית תוך ניצול מעמדו. סעיף 348(ב) קובע עד 10 שנות מאסר בגין ביצוע מעשים מגונים בקטין או קטינה שטרם מלאו להם 16 שנים שלא בהסכמתם החופשית או בהסכמה שהושגה במרמה לגבי מיהות העושה או מהות המעשה.

כמו כן, סעיפים 346(א) ו-347(א) לחוק העונשין, קובעים איסור מוחלט על קיום יחסיים מיניים בין מטפל נפשי כגון פסיכיאטר, פסיכולוג או עובד סוציאלי, בין מטופל לאורך כל תקופת הטיפול. נקבע עונש מאסר של עד 5 שנים בגין בעילת קטינה שטרם מלאו לה 16 שנים תוך ניצול יחסי תלות וכן עונש מאסר זהה בגין מעשה סדום באדם שמלאו לו 14 שנים וטרם 16 שנים או שמלאו לו 16 שנים וטרם מלאו לו 18 שנים תוך ניצול יחסי תלות.

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

עברת תקיפה מינית במהלך טיפול רפואי?

החוק רואה בחומרה כל יוזמה מינית, בפעולה או בדיבור, מצד מטפל כלפי מטופל. עקב תלותו של המטופל במטפל, הסכמתו של המטופל או המטופלת למעשה מיני אינה רלוונטית. על המטפל להישמר מכל וכל מדבר שעלול אפילו להיחשד כבעל קונוטציה מינית בינו למטופל. עם זאת, כלל הפעולות הרפואיות הננקטות תוך כדי טיפול יחד עם המגע הקרוב והאינטימי, עלולים לגרום לטשטוש ובלבול בין המיני ללא מיני, ועלולים ליצור קושי ומבוכה להתלונן נגד רופא מטריד. במידה ורופא או כל מטפל אחר, חרג מהטיפול המקצועי וגלש לפסים מיניים במהלך הטיפול, בין אם בהסכמה ובין אם לא, כדאי לפנות לעורך דין פלילי אשר ידע להציג את גרסתך לאירוע בצורה המהימנה ביותר ויתעמת עם טענות הרופא לפיהן כל מה שנעשה ונאמר היה בתחומי הטיפול. עורך דין פלילי ידע לשכנע את בית המשפט בצדקת דבריך ולהוציא את האמת לאור.

זכרו כי מטרת הפרקליטות היא הרשעת הנאשם ואילו האינטרס הנזיקי של הקורבן אינו צד להליך הפלילי. לכן, משרדנו מעניק ייצוג משפטי לנפגעי עבירה הזכאים לתבוע פיצוי כספי בגין הנזקים שנגרמו להם כתוצאה מעבירה פלילית ממנה נפגעו. כמו כן, משרדנו אף מייצג נפגעי עבירה לפני תחילת ההליכים כנגד מבצע העבירה על מנת ולהבטיח שזכויותיו של נפגע עבירה יישמרו לכל אורך ההליך הפלילי וכן שיקבל את הפיצוי המגיע לו במסגרת ההליך הפלילי עצמו.

זומנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין תקיפה מינית במהלך טיפול רפואי?

אתה זקוק לעורך דין מנוסה שייסע לך בניהול ההליך הפלילי נגדך, בין אם זה בחקירת המשטרה ובין אם זה בכותלי בית המשפט, שכן המדובר בעבירה שתוצאתה יכולה להיות חמורה מאוד עבורך הכוללות כאפשרות סבירה לחלוטין גם שהייה מאחורי סורג ובריח לתקופה ממושכת. משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לחשודים ונאשמים בעבירות מין מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזומנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין תקיפה מינית במסגרת טיפול רפואי פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.